ԵՐԿՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻ 715 Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1899 ՓԵՏՐՎԱՐԻ 23–7 25 ՇԵՎՎԱ. 1316 23 [illegible] 1314 Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻ 716

20 ՓԱՐԱՑ

ԲՅԶԱՆԹԻՈՆ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ ԹԻՒԶԱՆԴ ՔԷԶԵՃԱՆ

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Litteraire
Directeur - Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab-Ali Djadéssi, No. 23 – 25.
CONSTANTINOPLE

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

«ՕՍՄԱՆԻԵ»
ԲԱՆԿԱ ՕՍՄԱՆԻԵ
ՊՈՒԶԱՆԹԻ ԿԻՍԱՅ

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՆՈՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ

«Ինչո՞ւ Անգլիացիք էրբ է վէր են Ֆրանսացիներէն»

Գրեթէ տարի մ՚առաջ Ֆրանսացի մը, Մ. Տըմոլէն, գիրք մը հրատարակեց, որ մեծ ազմուկ հանեց, մեծ իրարանցում պատճառեց ժողովուրդին ամէն դասակարգերուն մէջ։ Անկախ ատանիներու ծերվէրոներեան պոռնճոտ ոճէն, այս է անունն այդ գրքին՝ ուր Պ. Տըմոլէն, իբրեց վանելով ազգային անճնասիրութեան վիրաւորման ամէն հղձմտութիւն, հիանալի անկաշառութեամբ և անողոք ճշգրտութեամբ մատնանիշ կ՚ընէ Անգլիացւոց քաղաքական և ընկերական չափազանց գերիվերութիւնը Ֆրանսացիներուն վրայ։ Ու, մանր հետազօտութիւններէ վերջ, երկու ազգերուն բարքերու այս ահագին տարբերութիւնը սա՛ խոզուպտեան մէջ կ՚գտնէ թէ՝ Անգլիացին պզտիկ հասակէն կ՚վարժուի ինքն իր վրայ ապաւինելու, ինքն իր գլխուն ճարը նայելու, բան մը որ աքանչելի կերպով կ՚զարգացնէ անհատական կորովը ու նախաձեռնութիւնը. մինչդեռ Ֆրանսացին, ընդհակառակը, դիրք մը չինելու, ապագան ապահովելու համար՝ իր անձէն աւելի ուրիշներուն վրայ, ընտանիքին, ազգականներուն, բարեկամներուն, Տէրութեան վրայ կ՚դնէ յոյսը։ Այս տարբերութիւնները կ՚տեսնուին երկու ազգերուն թէ՛ դաստիարակութեան մեթոտներուն, թէ ընտանեկան բարուց և թէ՛ քաղաքական կազմակերպութեան և հասատատութեանց մէջ։

Անգլիացին իր պարտքը կատարած կ՚նկատէ իր ազգը նկատմամբ՝ երբ անոնց տուաւ առաղջ, առնական դաստիարակութիւն մը, որուն միջոցաւ առանձին պիտի կարողանայ կեանքին դէմ՝ — Ֆրանսայի մէջ, ընդհակառակը, ծընողք կ՚մանչեցնեն ինքզինքին՝ չհնելու համար իրենց մէն մի զաւկան օժիտը։ Ան սովորութեան մէկ ուրիշ հետեւանքն ալ սա՛ կ՚ըլլայ որ Ֆրանսացի ծնողք մէկ երկու զաւկէ աւելի չունենալ չեն ուզեր։

Կրթական կազմակերպութեան մէջ նո՛յն տարբերութիւնը։ Անգլիոյ մէջ, դաստիարակութիւնն ամէն բանէ առաջ գործնական է. ամէն բանէ առաջ անգլիացի գպրոցականը պէտք է պատրաստուի ինքզինքին բաւարար կեանքին համար, մ՚րդ բլլալու կը պատրաստուի անգլիացի գպրոցականը, զոր կ՚ջանան օժտել առաղջ և դիւրաչարժ մարմնով, ոտքէ կազմուած մանաւանդ քան ոտքէ լեզուած ուղեղով, ուսանելու անյագ ախորժով, և մասնաւորապէս կորովի և անկախ նկարագրով։ — Իսկ Ֆրանսայի մէջ ինչ կ՚ընեն. ուսումնարը կ՚թխմեն ու կ՚թխմէն տգուն դասին մէջ, որպէս զի քննութեանց մէջ փայլուն հանդիսանայ։ կեանքին չի պատրաստուիր Ֆրանսացին, որուն հմտութեան որակը, տեսակը, չա՛տ աւելի վար է, թէև քանակն ըլլայ աւելի վեր քան անգլիացիինը։

Դարցէն ելնելէ վերջ, բնական է որ անգլիացի պատանին խոյս տայ այն ամէն ապարէզէ ուր իր անկախ և դրական գաղափարներն հրապոյր չեն գտներ, և աւելի մտքէ դէպի արհեստները, դէպի երկրագործութիւնը, դէպի վաճառականութիւնը. բնական է նաև որ ուզէ իր երկրէն դուրս փորձել իր կարողութիւններն, ոյժերը, նախաձեռնութիւնը, քանի որ հոն աւելի ընդարձակ ասպարէզ կրնայ գտնել գործունէութեան։— Ասոր հակառակն է Ֆրանսացի պատանին՝ որ կ՚ճահի մանուածդ դէպի վարչական ասպարէզները, հա՛ն՝ ուր աւելի առանգական ոգին կ՚տիրէ քան նախաձեռնութիւնը։ Պատուհաս որ կ՚սպառնայ այնքան աւելի վտանգաւոր գառնայ՝ որքան օրէ օր մրցումը կ՚աստիանայ և ընկերական պահանջումները կ՚փոխուին։

Եթէ երկու ազգերուն սոսկական, ընտանեկան կեանքը քննենք՝ նորէն նո՛յն տարբերութիւնը պիտի գտնենք։ Անգլիական ընտանեկան յարկը, հո՛ր, հեր, հանգստաւէտ, նոյն իսկ վայելուչ է, վերարերի այն գիւղային, գործաւորին թէ քաղաքացիին։ Անգլիացին իր եւ իրենները հանգիստը կ՚նայի, ունեցածը չուենցածն ևս չի գոհեր Ֆրանսացին պէս ընդունելութեան սրահները՝ հիւրերու համար։ Մնաց որ, հօրի այս սէր կ՚զարգացնէ Անգլիացւոյն մէջ սրժանապատուութեան զգացումն՝ որ ա՛յնքան ինկած է խոնարհ դասակարգի Ֆրանսացւոյն մէջ, վերջապէս ն՛ոյն տարբերութիւնը նաև ժողովներու կազմակերպութեան մէջ։ Ֆրանսական ժողովներու մէջ ցանցառ են փորձառու, գրական մտքի տէր երեսփոխանները. ընդհակառակը, բազմաթիւ են ատենաբաններն՝ որք գեղեցիկ վիճաբանութիւններ գիտեն ընել զուտ տեսական և հետեւաբար ամուլ։ Հակառակն է Անգլիոյ մէջ, ուր ժողովի անդամները կ՚բազկանան մեծաւ մասամբ երկրագործներէ, վաճառականներէ եւ արհեստաւորներէ։

Ադէտն այսպէս։ Հապա գարմո՞ր։ Մ. Տըմոլէն չի վարանիր գարմանալ ցոյց տալու, թէև գուցէ ծայրայեղութիւններ, անյարմարութիւններ, վերացական կողմեր ներկայացնէ խակապէս ընտիր այդ գարմանն, ինչպէս կ՚ըլլան ընդհանրապէս ազգու դէղերն որք արմատական բուժում մը կատարելու կոչուած են։

Կ՚զուշակէք անշուշտ թէ ի՛նչ բան մէջ կ՚կայանայ գարմանը։ Հիմնել գպրոց մը ուր տղան պատրաստուի արդի կեանքի իրական պահանջումներուն։ Եւ Մ. Տըմոլէն այս նոր դպրոցի տիպարները կ՚գտնէ Ապօգահօլմի և Պիտէյլսի անգլ. վարժարաններուն մէջ, յորս երկար բաւակ այցելած եւ ուր զրած է իր զաւակներ։ Եւ առաջին օրինակը տալու համար ազգակիցներուն՝ իր քարոզած վարդապետութեան, խօսքով չի բաւականանար, այլ մանաւանդ գործ ցուցնել կ՚ուզէ։ Ուստի և, չնորհիւ բարեկամներու, Նորմանտիոյ մէջ ձեռք ձգած է դղեակ մը, հանդերձ անտառով, մարգագետիններով, մշակուած դետիններով, գետակով։ Հոն պիտի բացուի քանի մը ամիսէն Նոր դպրոցն, ուր պիտի հասնին կատարեալ մարդիկ՝ կեանքին համար պատրաստուած։ Դպրոցականներու օրական քան և չորս ժամերը ամ՚պէս բաժնուած պիտի բլլան. հինգ ժամ մտաւորական աշխատութիւն. չորս ու կէս ժամ մարմնամարզ և ձեռնական աշխատութիւն. [ձեռնական աշխատութեանց ժամերն ամէն բանէ առաջ պիտի գործածուին գպրոցի եւ ան կալասիներու չինութեան, պարտիզաչուութեան, ևն. Նոյն իսկ ի հարկին, ազարակի սպասաւոր ալ են աշակերտները. չէ՞ մի որ մարդ իր տանը մէջ տէր ալ է, ծառայ ալ է։] Երկուքուկէս ժամ արուեստագիտական զբաղումներ և ընկերական զբաղումներ, ինն ժամ քուն, եւ քիչ ժամ հանգիստ ու ազատ ժամանակ։ Մինչեւ կէս օր՝ մտաւորական աշխատութիւն և սերտողութիւն. կէս օրէ ետք՝ ձեռնական աշխատութիւններ, կամ մարմնակրթանք (մղոլ, հեծելանիւ, զանազան խաղեր)։ Երեկոյին՝ արուեստ, երաժշտութիւն, ընկերութեան զուարճութիւններ։ Դպրոցականներու թիւը սահմանափակ պիտի բլլայ. առ առաւելն վաթսուն։ Դպրոցական տարին պիտի բաժնուի երեք չրջանների, որք իրարմէ պիտի անջատուին բաւական երկար գադարներով։

Ուսուցչական տիրող մեթոտը սա՛ պիտի բլլայ որ տղան բառը չսովրի առանց իրը տեսնելու, չօչափելու, ևն. Թանձրացնելէն դէպ ի վերացեալ գացող մեթոտը։—Առաջնոյ դասը պատրաստել, չետոյ զուրցելու դրութիւնն ալ չպիտի գործածուի նոր դպրոցին մէջ։ Աշակերտը դասը պիտի պատրաստէ իր ուսուցչին առաջնորդութեամբ և օժանդակութեամբ. Մօնդանելի ըսածին պէս, աշակերտն իր ուղեղը պիտի խարտէ ուսուցչին ուղեղով։

Ուսումնք, մեթոտ, կարգապահութիւն, ամէն բան անանկ մը հաշուած սարքուած է որ համքն ուժովնայ, նկարագիրը միտէ։ Պատիժ դրեթէ չպիտի բլլայ։ Ուսուցիչը պիտի ապրի աշակերտներուն կեանքովը, աւելի ընկերն անոնց՝ քան ուսուցիչը, լողալով, խաղալով անոնց հետ։ Մեծ աշակերտները պիտի հսկեն պզտիկներուն վրայ՝ իբրեւ ասոնց անդրանիկ եղբայրները կամ բարեկամները։— Միեւնոյն ժուժկալութիւնը վարժարանական եղանակին մէջ։ Պէտք չէ որ տղաք կարծեն թէ իրենց պարտքը կատարելու են՝ մրցանակ մը առանձնու համար։ Կեանքը վիճակահանութիւն մը չէ, ու դպրոցին նպատակը չէ տըզուն անապարծութիւնը չտեղ գտնել, այդ ընդհակառակը զսպել զայն։ Պէտք է պարուոց կրօնքը սովրեցնել կանոնէն աշակերտին, ինչպէս կ՚պահանջէր Բէնթալօցցի։

*** Այս պայմաններու մէջ ահա պիտի բացուի քանի մ՚ամիսէն նոր դպրոցն՝ որուն տարեթուակը պիտի բլլայ 2500 ֆրանք։ Մինչեւ ո՞ր աստիճան պիտի յաջողի Մ. Տըմոլէն ըստ տեղծել կատարեալ մարդու այդ տիպարը, մինչեւ ո՞ր աստիճան պիտի կարենան իրականանալ իր ոսկեզէն գաղափարներն, ապագան պիտի տայ պատասխանը։ Նոր դպրոցը թերեւս մեծ հռչակ պիտի հանէ՝ ինչպէս երբեմն Բէսթալոցցիի դպրոցը յիվերդոն, Բէս Ժիրառտի դպրոցն ի Ֆրիպուրկ, ինչպէս Թոմսդոյի դպրոցը նապաստիկ Բոյիանաի մէջ։

Եթէ նոր դպրոցի մասին այս մէկ երկու տեղեկութիւններն ուզիցի հաղորդել իմ ընթերցողաց, սա նպատակով էր որ՝ մեզ, Հայերս, ընդհանրապէս հետեւող բլլալով Ֆրանսական բարուց՝ թերեւս կարենանք օգուտ քաղել Մ. Տըմոլէնի դիտողութիւններէն, որք խորհրդածութեան առարկայ նեւթ կ՚մատակարարեն ալդպուհ։ Ո՛չ մեկ ատեն այնքան պահանջուած է որ մեր զաւակները նկարագրի տէր բլլան, կեանքի պէտքերուն պատրաստուին՝ որքան հիմա, ոյովհետեւ ո՛չ մեկ ատեն այնքան զգալի եղած է պէտքն հիմնաւոր կրթութեան։

Այս տեսակէտով, ինչպէս նաև զուտ ուսուցչական մեթոտներու տեսակէտով, որոնցմով չատ բան պիտի գըտնենք նաև մեզ, որ դաստիարակ անունը կ՚կրենք, Մ. Տըմոլէնի ծրագրին մէջ, որ ամէնէն առողջ դաստիարակութեան սկզբանց վրայ հիմնուած է։ Եւ վերջապէս, ի՞նչ մեզք պահեմ, այս մէկ երկու տողերով կարծեցի թէ Մ. Տըմոլէնի և իր կրթասէր առաջնորդ

ԱՐՇԱԼՈՒՅՍԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԻ ՕՋ - ԲՈՒՆԿՈՒՐ

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐ, — Երեսուն տարի առաջ Հայկական Բիւրոն հիմնուեցաւ ձեր քաղաքին մէջ, ձեր ազգային գործերը կարգադրելու համար։ Ձեր հայրերը, որոնք ձեզ պէս սիրում էին իրենց ազգը, ձեզ պէս ջանում էին ծառայել նրան, ձեզ պէս ուրախանում էին նրա յաջողութեան վրայ, ձեզ պէս տրտմում էին նրա դժբախտութեան վրայ, ձեզ պէս ամէն կերպով աշխատում էին նրա բարօրութեան համար, — ձեր հայրերը ամէն տարի հաւաքւում էին այդ Բիւրոյի շուրջը, ամէն տարի հաշիւ էին տալիս իրենց գործունէութեան մասին, ամէն տարի նոր ուժ էին ստանում ազգային գործը յառաջ տանելու համար։ Ձեր հայրերը ամէն տարի ձեզ էին թողնում ձեր հայրերի գործը շարունակելու պատգամը։ Ձեր հայրերը ամէն տարի ձեզ էին ասում, որ ձեր ուսերի վրայ է ընկնում ազգային գործը, որ ձեր ուսերի վրայ է ընկնում Բիւրոյի գործը։

— Ես ձեզնից ո՞վ է ներկայ եղել Բիւրոյի ժողովներին։

Ձեռքերը վեր բարձրացրին շատերը։

— Ուրեմն ձեզանից շատերը գիտեն, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են խորհրդակցում, այլ և ազգային գործերի մասին։ Ուրեմն ձեզանից շատերը գիտեն, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են որոշում, այլ և ազգային գործերի մասին։ Ուրեմն ձեզանից շատերը գիտեն, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են հաշիւ տալիս, այլ և ազգային գործերի մասին։ Ուրեմն ձեզանից շատերը գիտեն, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են ուրախանում կամ տրտմում, այլ և ազգային գործերի մասին։

— Ես ներկայ եղել եմ Բիւրոյի ժողովներին, — ասաց մի ծերունի, — և ինձ թւում է, որ ես ամէնից լաւ գիտեմ Բիւրոյի գործունէութեան մասին։

— Ուրեմն դուք գիտեք, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են խորհրդակցում, այլ և ազգային գործերի մասին։

— Գիտեմ, — պատասխանեց ծերունին։

— Ուրեմն դուք գիտեք, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են որոշում, այլ և ազգային գործերի մասին։

— Գիտեմ, — պատասխանեց ծերունին։

— Ուրեմն դուք գիտեք, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են հաշիւ տալիս, այլ և ազգային գործերի մասին։

— Գիտեմ, — պատասխանեց ծերունին։

— Ուրեմն դուք գիտեք, որ Բիւրոյի ժողովներին ներկայ եղողները ոչ միայն իրենց անձնական գործերի մասին են ուրախանում կամ տրտմում, այլ և ազգային գործերի մասին։

— Գիտեմ, — պատասխանեց ծերուն

ԻՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ ՊՈՂՈՍ ԹՒԻ 15

ՀՐԴԵՀԻ ՔԱՂՔ ՀԻՄՆԱԿԱՆ 1828

ԿԵՆԱՑ ՔԱՂՔ ՀԻՄՆԱԿԱՆ 1829

Դրամագլուխ և պահեստք	Ֆր. 94 Միլ.	Դրամագլուխ և պահեստք	Ֆր. 135 Միլ.
Հաւտր 1896 տարւայ	» 18 »	Հաւտուցած վնասք	» 90 »
Հաւտուցած վնասք	» 215 »	Ապահովագրեալ գումարք	» 246 »

Ընկերութեան գրամատունն է ՕՍՄ ԿԱՑՍ. ՊԱՆԳԱԼԵՆ.
Թուրքիոյ գործակալութեան Տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՂԼԵԱՆ
Կենաց ճեղքին տեսուչ Տ. ՄԻՀՐԱՆ ՏԻՐՈՒՍԵՄԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թահիաքրոյ Խան, Օամ. Պահեստին փեթ

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԲԵՒԵՐՄՈՒՈՒՐԿԻ կ'հեռագրեն թէ Զարուհւոյն ծննդաբերութենէն վերջ, որ Մայիս ամսոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ, Զաքն և Զարուհին իրենց զաւակներուն հետ Տարմդատ պիտի երթան, ուր Ուլիսկարդի դէմքին մէջ այժմէն պատրաստութիւնք կ'տեսնուին։

Սոֆալի յայտնութիւն կը։—ՎԻԵՆՆԱ.— Հունգարիոյ Նահիվպատ քաղաքին մէջ սոսկալի յայտնութիւն մ'եղաւ. Եօհան Սիւաձի և Օր. Բիւրոսքա Վարկա անցեալ տարի ամուսնացած էին, և աղջիկ մ'ունեցան։ Բայց այդքան դատարանը վճռեց չարթուս մէջ թէ այս միութիւն ապօրէն է, ամուսնութիւն ալ չեղեալ, քանի որ հաստատուած է թէ երկուքը քոյր և եղբայր են։ երիտասարդն ապօրէն զաւակ մ'էր և հետեւապէս իր մօր մականունով կ'ճանչցուէր։ իր բուն հայր և մայր ալ ամուսնանալով, իր ծննդեան օրինաւոր եղաւ։ Բայց այն ատեն մուցան արձանագրութեանց ամսմարին մէջ իր անունն ուղղել տալ։

Ծեսոյ հայր և մայր միասն, եւ երկու որբերը տարբեր տեղեր ծառայութեան դրուեցան, բնականաբար տարբեր մականուններով։ Որովհետեւ շատ պզտիկ բաժնուած էին իրարմէ, երբ դիպուածաբ զիրար տեսան, զիրար չի ճանչցան, բայց սիրեցին, եւ ասկէ առաջ եկաւ իրենց ամուսնութիւնն, որուն դէմ օրինական արգելք չկար, քանի որ տարբեր մականուններ կը կրէին։ Ճշմարտութիւնը դիպուածով միայն երեւան եկաւ անցեալներէ։ Այր և կին իրարմէ զատուելու դատաստարանին, թէպէտ վերջինն ծայր կ'սիրեն զիրար։ Պզտիկ աղջիկն իր դեռատի մօր քով Թղուեցաւ առժամապէս։

ԼՒՆՏՈՆ.—Տէյլի Թելէկրաֆ կ'ծանուցանէ թէ Սուլտանի ապստամբապետն հեծելազօրքերը մինչեւ ԽաՏուէմի մտեցած են։ Տերվիշները բազմ.ցրացան և չորս թնդանօթ ունին։ Ռիչէրը գնդապետին զօրքերը քանի մը թեթեւ կռիւներ ունեցան Տէրվիշ հեծելազօրաց հետ, Ապու-Ասլայի մօտերը, բայց պարտութեան ենթարկեցան Նեղոս հասնիլ եւ Օմտուրման վերադառնալ, թնդանօթներու պաշտպանութեամբ։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 6 Մարտ.—Վճռարեկ Սուտնի եղեռնագործ ձիւղին կատարած քննութեան պաշտօնաթուղթերը կ'կազմեն երկու ստուար հատորներ։ Ազգային Տպարանն անոնցմէ միայն 55 օրինակ ապագրեց, որք թղուեցան։ Այսօր նախագահ Մազօ վճռարեկ Սուտնի երեք ձիւղերու դատաւորներուն բաշխեց տպեալ օրինակները։ Նախագահը ՏէրՅիթիւսի դատին վերաքննութեան իրեւս տեղեկագիրը նշանակից զՊալօ Ոօբէ, դատաւոր։ կ'կարծուի թէ տեղեկագիրը պիտի կրնայ վճռարեկ Սուտնին մատուցուիլ Ապրիլի առաջին կիսուն։

—Ծովային նախարար Լաքռուա Թուլոն գնաց զոհերուն յուշարկութեան ներկայ գտնուելու, որ վաղն առաւօտ պիտի կատարուի 6 վիրաւորք եւս իրենց առած վէրքերէն մեռան։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիական մամուլն առ հասարակ լաւ ընդունելութիւն ըրաւ նոր նախարարութեան։ Ազատական լրագիրք կ'ըսեն թէ Մ. Սիլվէլա ընդհանուր պիտի հակնայ թէ չի բաւեր իշխանութիւնն ստանձնել, քաղաքական ինչ ինչ դժուարութիւններ լուծելու համար։ Բոբդէնին լուծման հրամանագիրը մօտալուտ է։ ընտրութիւնք Ապրիլի առաջին կիսուն տեղի պիտի ունենան։

—Նախարարաց Խորհուրդն, իր առաջին նստին մէջ, որուն նախագահ էր Սագաստա, որոշեց նախորդ նախարարներու տրուած անպաշտօն վիճակի թոշակները դադրեցնել։

ԼՒՆՏՈՆ.— Տէյլի Քրոնիքլ կ'ծանուցանէ թէ Տրէյֆիւս տարապայման ապահովութեան մը ենթարկուած է, եւ թէ բժիշկներն անոր խելքին խանգարելէն կ'վախնան։ (Իրա՛ւ ալ բոլոր գործն է ապէնտիցիա։)

ՍԵՂԱՆԱԽՈՐԱԿԱՆ

ՅԱԿԱՐԱՐԱՆ ՂՂՒԹԻՒՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օամ. Բանս. Սէհմ Դ.	Ա. Ո.	25 24½
Ամէնէն բարձր գին	»	25 26⅛
Ամէնէն վար գին	»	25 24
Բամպէլիի երկաթուղի	Ֆր.	122 ¼
Ամէնէն բարձր գին	»	122 ⅞
Ամէնէն վար գին	»	122 ⅛

ԲԱՑՈՒՄ 23 Փետր.

Օամ. Բանս. Սէհմ Դ. Ո. Գ. Կ.		25 22
Բամպէլիի երկաթուղի	Ֆր.	121 ½
Օսմանկէ	»	— —
Րէնի	Ո. Ո.	— —
Օամ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	— —
Ռեւէռի ժէնէրալ Օ.Ք.Մ.	Ո.	6 20
Երկրագործական Պանքա	»	8 3½
Սօս. Օ.Ք. Շանէ է վալ.	Ա. Ո.	4 10
Օամ. Ապահովագր. Ընկ.	Ո. Ո	4 10
Թրամւէյ բաժնեթ. դր.		727 32
» Ժաւիսան	»	232 35
» պարտաթ.	»	514 —
Տէրքոսի Ջուրի Ընկ.	»	2·9 —
Բարափ կ. Պոլսոյ	»	470 —

ՄԻԹԻԱՆԹ

Բոնտրիսէ մէկ օրուան	Ո. Ո.	— 70
« ութ օրուան	»	2 10
Բումէլի երկաթ.	» Ֆր.	— —
» մէկ ամսուան	»	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

20 Ֆրանքնոց	ղրչ.	87 21
Անգլիական ոսկի	»	110 —
Ռօլ Խրէբէիսյ	»	90 —
Մէճիտիէ ար.ծաթ	»	108 03
Բրիմից	»	51 06
Մէճ.իւիէ	»	96 10
Բուպլ Թղթադրամ	Ո. Ո.	8 51

ՓՈՒՆԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրչ.	109 37
Բարիզ 3 »	Ֆր.	22 95
Ֆերբէն ժանտա	»	10 81½

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԵՂԵՄԲԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Մարտ

Օամ. Բանս. Սէհմ Բ.	Ա. Ո.	47 50
» » » Գ.	»	27 87
» » » Դ.) բաց.	»	23 63
) գոց.	»	23 56
Փոխառութիւն Թասուպա	»	84 —
» Օամ. 3½ %	»	101 —
Օամ. կայս. Պանքա	»	12 87
Այտընի երկաթուղի	»	12 —
Եգիպտական միացեալ	»	108 25
Անգլ. Բոնտրիսէ	»	110 69
Հէլլենական 5 %	»	44 50
Մօնթօլ Հէլլենական 4 %	»	50 25
Ռանթ » 4 %	»	37 75
Գուլի. Փախտ. 6 % 1888	»	95 50
» Նոր » 6 % 1892	»	94 50
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25 42½
Դրամադրէզ	»	3 —

ՊԵՐԼԻՆ, 6 Մարտ

Օամ. փոխառութիւն 1888 մարք		99 60
Բումէլիի երկաթուղի	»	120 —
Ռնտա. Երկ. պարտաթուղթ	»	98 70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 28

ԲԱՐԻԶ, 6 Մարտ

Օամ. Բանս. Սէհմ Դ.) բաց.	ղրչ.	23 95
) գոց.	»	23 82
» » » Բ.	»	48 10
» » » Գ.	»	27 97
Օսմանկէ	»	424 —
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	123 —
Օամ. Կայս. Պանքա	»	570 —
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	103 10
Ռեւէռի Լիոնէ	»	889 —
Պանք ոը Բառի	»	983 —
Իտալական Ռանթ	»	95 45
Սպանիական արտաքին	Ա. Ո.	56 60
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 23
Դրամադրէզ	»	3 —

ՎԻԵՆՆԱ, 6 Մարտ

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆրօր.	47 87
» Լոնտոնի վրայ	»	120 75
Բումէլիի երկաթուղի	»	63 10
Օամ. Րէնի	»	134 50

ԻՄԱՆ

Շաբաթի Տէօվլէթի Մեյլիսէն տայիբէսի ազատընտրան աթոռները լեցնելու մասին պէյ էֆէնտի հաղորդութիւնին Շաբաթի Տէօվլէթի ապատրաստ մասնաժողովն օրեան չէհրի 6,300 ղուրուչ մասնչերն իշխ. 1314 սէնեսի իլուլ վէ թըշրինը եվվէլ վէ թըշրինը սանի այլաբերնա պիտ օլուպ միչարիւէյ նէպտինէ պուլունան ճէմին 3 գրեթ մասչ սուրէթի պու քերրէ հէր նասըլսա գապայէն գայ օլմուչ օլսուզլունան հէր քիմին ելեհիսէ զուհուր իսէնէք օլուրսա հիւքիմանիւզ ատտ իսիկէնէկին իլանընա իպալմասը։

ԴԻՐԱԿԱՒՈՐ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ.—Դիմաւոր պարահանդէսներու անբարոյացուցիչ հանգամանաց մէկ ապացոյցն ալ սա իրական դէպքն է։ Անցեալ Շբթ. օր Բերայի յոյն սափրիչի մը կինն, իր գրացուոյն յորդորանօք, Թաթավլայի հասարակաց պարահանդէսը կ'երթայ ըսելով թէ բարեկենդանի մէջօրին իր ամուսինն հազիւ կէս գիշերէն 2—3 ժամ վերջ կրնայ տուն վերադառնալ։ Մանկան, ի մեծ դժբախտութիւն պատահիլ կնոջ, ամուսնոյն բարեկամներէն մին կ'ճանչնայ կինն և իսկոյն կ'երթայ իսց կուտայ ամուսնոյն և կը յորդորէ որ իրեն հետ պարահանդէս գայ եւ տեսնէ իր կնոջ վիճակը։ Սա ի սկզբան չուզեր հաւատալ, գուցէ վատ ըլլալով իր կողակին հաւատարմութեան վրայ։ բայց վերջ ի վերջոյ պէտք մը վարձելով կ'ընկերանայ իր բարեկամին, եւ արդարեւ հոն կ'գտնէ իր կին, դիմակաւոր, եւ առանց իր ո՛վ ըլլալն յայտնելու, կ'սկսի ոչ միայն խմել, յետոյ խմել, յետոյ օթեակ մը առանձնանալ եւ յետոյ...։ կինն այլ եւս մոռցած էր իր ամուսնոյն վերադարձի ժամն, և ոգելից ըմպելեաց ազդեցութեան տակ, անտրտունջ անձնատուր կ'ըլլար օտար ծպտեալին գգուանքներուն։ Ամուսինն այս իրական ապացոյցներէն վերջ, յանկարծ ինքն ալ դիմակը վար կ'առնէ, եւ կինն ի տես իր կողակցին, սարսափահար և ապշած կ'մնայ։ Գգուանքէն վերջ կարգը կուգայ տփոցին, զոր ամուսինը լաւ գիտցեր է ջամբել և ապա առաջ փառաջ իր հօր տունը դրկեր է կինը։ Խեղճ հայրը, գիշերուան այն ժամուն իր աղջիկը տեսնելով չի կըրնար զսպել իր զարմանք, իսկ երբ եղելութիւնը կ'իմանայ, կամուտծահար կ'իյնայ այլ եւս ոտք չելլելու պայմանաւ։ մեռած է խեղճ ծերուկը։ Ահաւիկ ամուսնալուծութեան նոր դատ մը Թուրք Պարտիրքաքարանին առջեւ։

ԻՉՄԻՐԻ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Գործ.— Ներքնատիպ 150 պարկ, ծախուեցաւ 3,000 պարկ, 2,500ն առաջին տեսակ. պատրաստ կայ 23,000 պարկ. գիներն են տեղական 14½·–16 ղրչ. Ուշագ 15—18 [մէջտիսը 20½ ղրչ.էն]։

Ծոքն.— Եկած է 7,000 պարկ. ծախուեցաւ 10,000. պատրաստ 53,000 պարկ. գիներն են Ուշագ 70—82 փր. Սամսոն 60—76 փր. Սելանիկ 68—80 փր. Մերսին 70—73 փր. (մէջտիսը 33 ղրչ.էն)։

Սառաֆ.— Գործ չեզաւ։

Դեղին կոշիկ.—2,000 պարկի չափ. ծախուեցաւ 43—48 փր.էն։

Մլեխ.— 75—102 փր. 28—30 փր. քիլէն։

Բամպակ.— Եկած է 350 պալեա, ծախուեցաւ 200 պալեա. պատրաստ 2000 պալեա. գիներն են 220—222½ վերջին օրերս հրապարակը թոյլ, գործ չկայ։

Իզմիր, 13/25 Փետր. 99

ԵՍԱՅԵԱՆ ԷՖ.Ի ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԸ

Յայտնի է թէ Եսայեան էֆ.ի սպանութեան իրրեւ հղիական ամբաստանեալ անձանց դատն, Իզմիրի ընդհ. դատախազին խնդրանօք, Պոլիս փոխադրուած էր։ Այս դատ երէկ սկսաւ տեւանուիլ Պոլսոյ եղեռնագործ Աւետնի առջեւ, Սմբատեանեանցներն են փրոնս. հպատակ Բիւրեաքօ Պարալի, Իզմիրցի Գօզօ Գուրուպամեա, Զաւուշ Հաճի Հասան, իտալական հպատակ և փաստական Վիգդորէ Պէրէզա և սպանուլն վաճառատան գրագիր ու աղգական Յովհաննէս Ճերմակեան, Նոյնպէս փախատական։ Դատարանին ինախագահէր Համի պէյ, և ընդհ. դատախազի տեղը բռնած էր Բիւրա պէյ։ Ներկայ էին Ֆրանսական և իտալական հիւպատոսարանաց Ա. Թարգմանները։ Ամբաստանեալներէն Պարալի եւ Գօզօ Գուրուպամեա Թուրքերէն չհասկնալով, նախադատ Աւետնի քարտուղար Մուսթաֆա էֆ. երդմամբ Թարգման կարգուեցաւ անոնց։ Փաստաբաններէն ներկայ էին Սթամպոլուեան էֆ. և Գրիգոր ու Սահակ էֆ.քներ։ Նախ կարդացուեցաւ Իզմիրի Ե. ղեռնագատ Աւետնի առջեւ տեղի ունեցած դատավարութեան տետնագրութիւնն, որ համառօտ բովանդակութիւնը սա էր։ «Փառանգական խնդրոյ մը առիթ ծագած Թշնամութեան հետեւանօք, Ծովհաննէս Ճերմակեանի հրամանաւ, և Հաճի Հասան Զաւուշի և Վիգդորէի օժանդակութեամբ, Բիւրեաքօ Պարալի և Գօզօ Գուրուպամեա կանխամտածութեամբ սպաննած են Եսայեան էֆ.ն։ Այս իրողութիւն ապացոյցներով հաստատուած է, և Իզմիրի Ամբաստանեալ Աւետնն իրրեւ ոճրագործ ամբաստանած է վերոյիշեալ անձերն, որոնմէ Բիւրեաքօ Պարալիի և Գօզօ Գուրուպամեայի գործած ոճիրը Պատմական օրինաց 170րդ յօդուածին, Հասան Զաւուշիւ Վիգդորէի յանցանքն 175րդ յօդուածին և Ծովհաննէս Ճերմակեանի ոճիրն ալ 18ինրդ յօդուածին որամադրութեանց կ'համաձայնէին։ Դատավարութեան միջոցին, ամբաստանեալներէ Բիւրեաքօ Պարալի բողոքելով ուրացեր է իր ոճրագործութիւնն, ըսելով թէ դէպքին գիշերը, ժամը 4ին [ը. ե.] իր տունը կ'գտնուէր եւ նոյն գիշերը տունէն դուրս չէր ելած։ Գօզօ Գուրուպամեա եւս ըսեր է թէ նոյն գիշերն արբած ըլլալով, գիշերն իրեն հանդիսականները ժամանակ անցուցած էր եւ յաջորդ օրը միայն լսած էր դէպքը։ Իսկ Հասան Հավուշ բսած է թէ 1315 տարւոյ Բամազանին մօտ Գուրուպամեա, Վիգդորէ եւ Ճերմակեան իր խանութը գալով, ինչ ինչ գործերու վրայ տեսնուած էին, եւ Բամազանի երկրորդ օրը Ճերմակեան դողդղալով դարձեալ իր խանութն եկեր է, եւ անոր եւս տեսէն եկեր է Գօզօ Գուրուպամեա, եւ հոն Ճերմակեան ատ մը ոսկի տալով այս վերջնոյն ըսեր է. «ասիկա քու բաժինդ չէ, Վիգդորէի տո՛ւր, քու բաժինդ 100ի, 400ի վրայ չի մնար։» Ճերմակեան միանգամայն հարցուցեր է թէ ի՞նչպէս սպանած էին, եւ Գօզօ Գուրուպամեա պատմեր է սպանութեան պարագաները։ Այս մասին երդմամբ լսուած վկաներէն նաեւ ոմն Միխայլ ըսեր է թէ դէպքին գիշերը տունն երթալու ատեն, ճամբ մը լսեր է, որ կ'գոչէր. «ետնտրմ», և Միխայլ ետին դառնալով տեսեր է երկու հոգի, որոնցմէ մին գէր էր և գլուխը ճերմակ գլխարկ դրած։ Ասոնք կ'փախչէին, և երբ մին փողոցի լապտերին մօտ հասեր է ճանչցեր է որ Պարալին էր։ Ուրիշ վկայ մ'ալ, մասնաւոր Պարալայօ, վկայած է թէ դէպքին գիշերը ժամ 7½–8ին միջոցները Պարալի իր խանութը գալով մին գներ է։ Ուրիշ վկայ մը, բեռնակիր Բանայի լսեր է երբ Վիգդորէ կ'ըսէր. «Եսայեանը մեզ սպաննեցինք»։ Ուրիշ վկաներ ալ ըսեր են թէ սպանութեան պահուն տեսեր են մէկ երկու հոգի որ կ'փախչէին, և մէկն ալ յանարէն «բռնեցէ՛ք» կ'պոռար։ Ուրիշ վկայ մը, աւանդարար Բապիւիկեան վիճակական գործողութիւնից մէկ երկրորդական գործողութիւնն ալ կատարեցաւ։ Աւտնոյդ և Բաղքեան Ժողով յայտարարած են թէ այդ 130 ոսկին անձեռնմխելի ըլլալով, Ազգին համար ո՛և է կարեւոր մ'առնելու միայն պիտի գործածուի։ Շնորհակալութիւն յայտնելով Շուշանեան և Կիւլպէնկեան էֆէնտիներու իրենց գնահատելի աշխատութեանց համար, կը չնորհաւորենք թէ՛ Աւտնոյդ Հայրն և թէ Բազք. Ժողովը իրենց այս պատեհաբեր և չահաւոր յաջողութեան համար։»

—Մեր Իզմիրի թղթակից կ'գրէ.— «Անցեալ օր լուսանկար մը ղրկեցի ձեզ որ տեղւոյս Ս. Ներսէսեան Որբանոցի արհեստանոցն է, ուր 10 որբեր դերձակութիւն կ'ուսանին. արհեստապետն է Պ. Գէորգ Քէչիչեան, Ընկերութեան գործադիր ատենապետն, որ պատեհ հագուստի վաճառական մ'ըլլալուն, իր վրայ առած է, պայմանաւ որ հինգ տարի այսպէս աշխատցնէ ձրի, ամէն տարի 100 ձեռք հագուստ կարելէ իր վրայ, ինչպէս և հինգ տարի ետք այդ սորվող որբերէն չորսին 15ական ոսկի տալ և իրենց հայրենիքը զրկել։ Ամէն կերպով գոհունակութեան արժանի իքը գործ վեր կ'ուզենք հանել զայս։» (Լուսանկարն ատոյանք։ Շատ գեղեցիկ է, արհեստաւորի աչկերտ որբերուն դէմքը մանաւանդ չատ կայտառ եւ զուարթ է։ Ծ. ԽՄԲ.)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ գիշեր Պատրիարքարան Ծնաց. այս առաւօտ ներկայ գտնուեցաւ Մայր եկեղեցւոյ Ժամերգութեանց, եւ յետոյ քահանայից սենեակն երթալով, չնորհաւորեց Ս. Ղեւոնդեանց տոնը։

—Բէօթահէյի առաջն. տեղապահ Տ. Ազաեանի վրդ. կ'գրէ թէ Կիր Շէհիրի եկեղեցւոյն վերաշինութեան հրովարտակն եկած ըլլալով, ձեռնհաս իշխանութեան կողմէ Առաջնորդարանն յանձնուած է։ Շինութիւնն ի մօտոյ պիտի սկսի։

—Նիկոմիդիայէ կ'գրեն մեզ թէ Գուրապչէլէի մէջ բաց ի վարդապետէն ո՛չ ոք կաթոլիկ եղած է։ Իսկ էյվէմ գիւղի մէջ (Կէյվէկ) 10—15 տուն դաւանափոխ կ'ինան։ Ազաջնորդն այդ եղած է կէյվէկ գիւղը։

—Նիկոմիդիայէ պատահական թղթակից մ'ալ կ'գրէ մեզ թէ Նիկոմիդիոյ Հայոց մէջ բաւական խնդիր կ'պատճառէ վարժարանաց անբարեկարգութիւնն, և թէ հանրագրութիւն մը կ'պատրաստուի տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ ուղղեալ, անոնց ուշադրութիւնն ու անմիջական միջոցիութիւնը խնդրելով. ըստ որում վարժարանաց Տեսչին մնասուցած տեղեկագրութեանց նայիլով՝ մանաւանդ տղայոց վարժարանը մեծ պէտք ունի եղեր հիմնական բարեկարգութեան մղդեսատրակի կարեւոր դերն յոյժ անպատ վիճակի մը մէջ գտնուելով։ Այս մասին դիմումներ եղեր են Վիճակին Ս. Ադաջնորդին, բայց կ'թուի թէ գիշերօք եղած առաջարկութիւնք կարմիր ծովէն անցեր ու անյսելի մընացեր են, չըսելու համար թէ ամրողջովին մերժուելր են Ն. Գերապատուութեան ներկայութենէն։ Ցեսնենք ո՛րը կ'յանդի այն խնդիրն։ Ամանք կ'ըսեն թէ Գուրապչէլէի կարօտութեան վիճակն առիթ մ'եղած է Ս. Աթոռոյ Խուսափելու գաւառագլխի այն փոխարկէն։ Միւս կողմէ Իզմիրի ծերակուտական ժողովոյ ինչպէս նաև մգաթարի ու գապգիմալի տարեշրջանը լրացած ըլլալով, ըստ օրինի նոր ընտրութեան համար հրաւէր ետղեր է առաջիկայ կիրակի օրն Առաջն. Փոխանորդի կողմէ և տարբագրութեամբ։ Ինչ որ ալ ըլլայ եւքն այս խնդիրներու, այս առոյգ է որ երկար տարիներէ ի վեր նման ուրիշ ո՛ր և է գաւառի մէջ հազուագիւտ եղած կազմալուծեալ եւ ազգային օրինաց կատարեալ անգործութեան մէջ կը գտնուի Իզմիրի վիճակը, թէև Պոլսոյ կեդրոնական վարչութեան ամէնէն մեծ եւ կարեւորագոյնն ըլլայ այն, և չենք գիտեր որո՞ւն վերագրել այս խղճալի կացութիւնը։ Վիճակին Առաջնորդի հաստատակամութե՞ւնը, թէ կեդրոնի չափազանց ներողամիտ թուլութեան, որոյ հրամանները «ձայն բարբառոյ յանապատի» են սոյն վիճակի մէջ...»

—Ռուսոդայէ կ'գրեն մեզ.—«Բնաղնդի 568րդ թուով յիշած էինք ալիւրի գործարանին մասին Միմիքօ էֆ.ի իր գործարանին կից ազգային սեպհականութիւն եղած արտի մը պատճառաւ, Միմիքօ էֆ.ի և ազգին միջև տեղի ունեցած հոդային մէկ խնդիրը։ Այժմ գոհութեամբ կ'իմացնեմ թէ ոյդմամբ Գատաւ. Խոզ. Ժողովոյ եւ չնորհիւ փաստաբան Շուշանեան Պետրոս և կիւլպէնկեան Բարսեղ էֆէնտիներու անխոնջ և գնահատելի աշխատութեանց, սոյն հոդային խնդիր Ազգին համար պատուաբեր և չահաւոր պայմաններու տակ վերջնականապէս կարգադրուելով, երէկ, Միքիքօ էֆ.իր գործարանի կից իրր մէկ արտավար Ազգին հոդէն ստանալով, փոխարէնն 130 օամ. ոսկի անմիջապէս Ազգին մատուին վճարեց, և գատաստանի հեծեծելի չէքով հարկ եղած օրինական գործողութիւնները ալ կատարեցաւ։ Աւտնոյդ և Բազքեան Ժողով յայտարարած են թէ այդ 130 ոսկին անձեռնմխելի ըլլալով, Ազգին համար ո՛և է կարեւոր մ'առնելու միայն պիտի գործածուի։ Շնորհակալութիւն յայտնելով Շուշանեան և Կիւլպէնկեան էֆէնտիներու իրենց գնահատելի աշխատութեանց համար, կը չնորհաւորենք թէ՛ Աւտնոյդ Հայրն և թէ Բազք. Ժողովը իրենց այս պատեհաբեր և չահաւոր յաջողութեան համար։»

—Մեր Իզմիրի թղթակից կ'գրէ.— «Անցեալ օր լուսանկար մը ղրկեցի ձեզ որ տեղւոյս Ս. Ներսէսեան Որբանոցի արհեստանոցն է, ուր 10 որբեր դերձակութիւն կ'ուսանին. արհեստապետն է Պ. Գէորգ Քէչիչեան, Ընկերութեան գործադիր ատենապետն, որ պատեհ հագուստի վաճառական մ'ըլլալուն, իր վրայ առած է, պայմանաւ որ հինգ տարի այսպէս աշխատցնէ ձրի, ամէն տարի 100 ձեռք հագուստ կարելէ իր վրայ, ինչպէս և հինգ տարի ետք այդ սորվող որբերէն չորսին 15ական ոսկի տալ և իրենց հայրենիքը զրկել։ Ամէն կերպով գոհունակութեան արժանի իքը գործ վեր կ'ուզենք հանել զայս։» (Լուսանկարն ատոյանք։ Շատ գեղեցիկ է, արհեստաւորի աչկերտ որբերուն դէմքը մանաւանդ չատ կայտառ եւ զուարթ է։ Ծ. ԽՄԲ.)

ԱՆԳԼԻԱՅԻՆ.—Պատիւ ունիմ նախապատուէր բարեկէր ազգայիններուն յայտարարելու թէ երկու տարի կ'չրջագայեցնէի Թարակեօմրիկի գանձանակը. հիմա հրաժարեցայ, որովհետեւ երկու տարի հաշիւ չէին տեսած։ Ա.Ճ. ղրկրը 17 տուն են ի Թարակեօմրիկ, աղքատն ալ անոնք, Աղք. Ընկերութիւնն ալ անոնք։ Հիմա Խորենեան վարժարանի գանձանակը կ'չրջագայեցնեմ։ Խաչատուր Շէրէնեան

ՕՐ. ՀԱՅԿԱՆՈՅՇ Դ. ՕՎԱՆԷՐԵԱՆ

Շրջանաւարտ Ն. Վարդանեան վարժարանէն

Սամբիոյ

Ցեսո կարճատեւ և անողոք հիւանդութեան, այս առաւօտ կնքեց իր մահկանացուն 16 տարեկան ծաղիկ հասակին մէջ, թողլով ի սուգ անմխիթար, ծնողքն ու համայն բարեկամները։

Ծուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, Դշ. Փետր. 24, Ս. Դէորգ եկեղեցւոյ մէջ ի ժամ 8 (Ը. Թ.) ուր փոխադրուած է արդէն ողբացեալին մարմինը կ'հրաւիրուին ազգականք և բարեկամք ներկայ գտնուիլ սոյն տխուր հանդիսին։

Սամաթիա, 23 Փետր. 98

Ա.ՉԴ.— Թաղական խորհրդոյ ժամանակ մ'ի վեր կ'ջանար Սամաթիոյ Նունեան-Վարդուհեան վարժարանի մէջ՝ որոշ ծրագրի մը համաձայն՝ արհեստանոց մը բանալ, որպէս զի դեղպրոցական աշակերտուհիք որոշեալ ժամերու մէջ, իսկ չրջանաւարտք տարի մ'առնուզ հոն աշխատելով՝ վարժարանէն մեկնելէ վերջ՝ ուամանց պաշարին հետ կարեւոր արհեստներ ևս ձեռք բերած ըլլան։

Մաղկեչինութիւնն, որ նոյն ծրագրոյ մի մասը կ'կազմէր, այս անգամ վարժարանին դատարկակ ուսուցչուհին և ձեռագործի դասատուն Ագն. օրիորդ Պէպրիա Վարդանեանի անխոնջ աշխատութենց չնորհիւ կատարելագործած լինելով՝ թաղական խորհուրդս կ'փափաք յանձնարարել թէ արհեստանոցին նոյն մասը բացուած է, ուր կ'չինուին ամէն տեսակ ծաղկիփունջեր, ծաղկեղոզիներ, չրջանակներ և ամէն ձեւի տակ սպիտակ յինականներ վրայ ծաղիկներ, որք ճաշակի նրբութեան և դոյներու ներդաշնակութեան կողմանէ առաջնակարգ գործարաններու մէջ չինուած և Բերա ծախուածները կ'գերազանցեն և դիւրագնի են միանգամայն։ Համոզուելու համար կ'բաւէ մի անգամ այցելել վարժարանը։

Ոտան կ'ինդրուի յառաջիկային զգայինները, որ երբ այդպիսի նիւթերու պէտք ունենան, նախապատուութիւն տան հայ վարժարանի մը մէջ չինուածներուն, որով թէ՛ իրենք զոհ պիտի մնան և թէ՛ պիտի ոատաբերն ազգիանց կանոնաւոր արհեստանոցի մը հաստատման։

Բաղձայս եմք որ մեր ատենէն արհեստանոցի միւս ճիւղերուն բացումն ևս պիտի յանուցուի։ Ծանօթութենց համար դիմել։ 1. Սամաթիա, Ն. Վարդուհեան վարժարան. 2. Բերա, Կալաթա Սերայի Լիսէին դէմ, թիւ 200, Արտաչէս Ց. Գարակէօզեան. 3. Ղալաթիա, Տէյիրմէն Խան, թիւ 18, Լեւոն էֆ. Ց. Դարակէօզեան։

Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Ցակոբ Աբգիկեան Պ. Մկրտիչեան

Սամաթիա, 5 Փետր. 99 5—5

ԱՆԴԼՒԵՐԷՆ ԴԱՍԱՒՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէսփոխանաց Ե Օրէնդրաց

Ամէն Երէքշաբթի և Ուրբաթ երեկոյ. ի ժամ 7 քառ. Ե-րագ.

ԴԻՆ ԴԻՒՐԱՄԱՏԶԵԱՆ

Դիմել առ Տէր և Տիկին Ա. Լ. Զէփմէն Մուսալա ճամասէի թիւ 26 ի Շիշմանեան վարժարան։

Կ. Պոլիս. 3—2

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ կոչիկի մեծ վաճառատան Ազգին համար տեսէ՛ք այս աւուր Դ. էջերուն մէջ։

ՏՈՒՆ Կ. ՄՐՒՐՃԱՆԵԱՆ

ՔԱՄԱՏԱՔԱՆ, վկայեալ կայսերական վարժարանէ կ'ՍՏԱՆԶԵ

Հաւգուզի, Թիհամբէթի, Շէբրիի դասեր. կ'ՍՄԲԱԳՐԻ, կ'ԹԱՐԳՄԱՆԷ

այլ և այլ լեզուաց գրութիւններ։

Գալաթասարայ, Ղալաթիա, Չէչէհան խան, թիւ 20։ 30—1

ՅԱՎԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՂԱՆԱԿ ՂՈՒԿԱՍԻ ՂԱՑՈՒՆՑ

Ա

Մեզ հետաքրքրող այդ գեղեցիկ տիկնոջ, որ ներկայ էր այդ ընթրիքին, ոչ ոք ճանաչում էր, եւ ոչ ոք գիտէր թէ ինչ ազգի է պատկանում։ Ամենքն էլ միայն գիտէին, որ նա ժամանել է Ամերիկայից, եւ որ նրա ամուսինը հարուստ մարդ է։ Ինքն էլ ասում էր, որ ինքը Ամերիկայում է ծնուել, եւ որ իր հայրը ֆրանսիացի է եղել, իսկ մայրը՝ անգլուհի։ Ամուսնանալով մի ռուս իշխանի հետ, նա ապրում է Ռուսիայում, եւ ամուսնու հետ միասին ճանապարհորդում է Եւրոպայում։

Ընթրիքի ժամանակ նրա հարեւանը՝ մի ծերունի գեներալ, որ ռուսերէն լաւ գիտէր, ֆրանսերէն խօսում էր շատ վատ, եւ անգլերէն ամենեւին չգիտէր, ամբողջ ընթրիքի ընթացքում նրան ոչ մի հարց չտուեց։ Ընդհակառակը, ինքն էր պատասխանում այն հարցերին, որ տիկինը տալիս էր նրան։ Ինչ վերաբերում է ինձ, ես նստած էի նրանց դիմացը, եւ ամբողջ ընթրիքի ընթացքում ոչ մի րոպէ չդադարեցի նայել տիկնոջ երեսին։ Ես ուզում էի ուսումնասիրել նրա դէմքի գծերը, որ ինձ թւում էին շատ ծանօթ։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել այդ աչքերը, այդ ժպիտը, այդ ճակատը, եւ այդ ամենը միասին վերցրած։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել այդ ամենը, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել այդ ամենը, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել այդ ամենը, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում։

Ընթրիքի ժամանակ տիկինը ինձ ոչ մի անգամ չնայեց, եւ ես կարծում էի, որ նա ինձ չի ճանաչում։ Ես ուզում էի նրան յիշեցնել մեր հանդիպումները, եւ ուզում էի նրան հարցնել, թէ ինչպէս է նա ինձ մոռացել։ Ես ուզում էի նրան հարցնել, թէ ինչպէս է նա ինձ մոռացել։ Ես ուզում էի նրան հարցնել, թէ ինչպէս է նա ինձ մոռացել։ Ես ուզում էի նրան հարցնել, թէ ինչպէս է նա ինձ մոռացել։

Ընթրիքի վերջանալուց յետոյ տիկինը եւ ամուսինը հրաժեշտ տուին հիւրերին, եւ գնացին իրանց սենեակները։ Ես էլ գնացի իմ սենեակը, եւ սկսեցի մտածել այդ տիկնոջ մասին։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել նրան, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել նրան, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում։ Ես ուզում էի յիշել, թէ ուր եմ տեսել նրան, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում։

Յանկարծ ինձ մօտ եկաւ ծառան, եւ ասաց, որ տիկինը ինձ կանչում է իր մօտ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատճառով տիկինը ինձ կանչում է իր մօտ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատճառով տիկինը ինձ կանչում է իր մօտ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատճառով տիկինը ինձ կանչում է իր մօտ։

Ես գնացի նրա մօտ, եւ տեսայ, որ նա նստած է իր գրասենեակում, եւ գրում է։ Ես կանգնեցի դռան մօտ, եւ սպասեցի, մինչեւ նա վերջացնի գրելը։ Ես կանգնեցի դռան մօտ, եւ սպասեցի, մինչեւ նա վերջացնի գրելը։ Ես կանգնեցի դռան մօտ, եւ սպասեցի, մինչեւ նա վերջացնի գրելը։

Նա վերջացրեց գրելը, եւ ինձ նայեց։ Ես նայեցի նրան, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում յիշել, թէ ուր եմ տեսել նրան։ Ես նայեցի նրան, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում յիշել, թէ ուր եմ տեսել նրան։ Ես նայեցի նրան, եւ ոչ մի կերպ չէի կարողանում յիշել, թէ ուր եմ տեսել նրան։

— Ներեցէք, որ ձեզ անհանգստացրի, — ասաց նա, — բայց ես ուզում էի ձեզ հարցնել, թէ ինչպէս էք դուք ինձ մոռացել։

Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատասխանեմ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատասխանեմ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատասխանեմ։

— Ես ձեզ չեմ մոռացել, — ասացի ես, — բայց ես չեմ կարողանում յիշել, թէ ուր եմ տեսել ձեզ։

— Ես էլ ձեզ չեմ մոռացել, — ասաց նա, — եւ ես էլ չեմ կարողանում յիշել, թէ ուր եմ տեսել ձեզ։

Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատասխանեմ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատասխանեմ։ Ես զարմացայ, եւ չգիտէի, թէ ինչ պատասխանեմ։

— Ես ձեզ չեմ մոռացել, — ասաց նա, — եւ ես էլ չեմ կարողանում յիշել, թէ ուր եմ տեսել ձեզ։

— Ես ձեզ չեմ մոռացել, — ասացի ես, — բայց ես